

UCHWAŁA NR VI/51/2019

RADY GMINY PRZASNYSZ

z dnia 8 marca 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy
Przasnysz na lata 2019-2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2018r., poz. 994 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2018r.poz. 998, ze zm.) Rada Gminy Przasnysz uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Przasnysz na lata 2019-2021 , stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przasnysz.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Rady Gminy Przasnysz

Dariusz Jankowski

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

GMINY PRZASNYSZ

NA LATA 2019 - 2021.

1.Wstęp.

Samorządy lokalne odpowiadają za tworzenie i funkcjonowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Jest to niezmiernie ważne zadanie, ponieważ działania na rzecz rodziny, to działania na rzecz całej wspólnoty, a wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmacniania więzi w całej społeczności. Rodzina jest społecznością powołaną do wzbudzania i rozwoju życia jednostkowego, jest podstawą życia społecznego, z dwóch powodów. Po pierwsze: dostarcza społeczeństwu nowych członków. Po drugie: najpełniej kształtuje człowieka, przez co decyduje o jakości członków społeczeństwa.

Rodzina stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone jest opieką i ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, w systemie cenionych wartości, na plan pierwszy wysuwane jest szczęście i dobro dziecka, które daje równocześnie szczęście rodzicielskie i małżeńskie. Jednak nie wszystkie rodziny swoje funkcje realizacją w takim stopniu, by dzieci mogły się w nich prawidłowo rozwijać i czuć się szczęśliwe. W wielu dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie i są szczególnie groźne dla dziecka, jego rozwoju psychosomatycznego i wychowania. W rodzinach pojawiają się trudności na skutek czynników zewnętrznych (np. bezrobocie, choroba, wzrost kosztów utrzymania). Są jednak i takie rodziny, w których źródło dysfunkcji tkwi w wielu czynnikach odnoszących się do właściwości osobowościowych członków rodziny (np. nałogi, przestępczość, przemoc, zaniedbywanie obowiązków). Dokonujące się zmiany, postęp, szybsze tempo życia niosą za sobą wiele pozytywnych skutków, ale niestety pogłębiają też wiele negatywnych zjawisk, takich jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które bardzo często powodują rozpad rodziny. Takie nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny odbija się negatywnie na losach jej członków, jak i na całym społeczeństwie. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do

podjęcia na jej rzecz określonych działań. W pracy tej bardzo istotne jest koordynowanie działań wszystkich instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny, ponieważ problemy te bardzo często wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Bardzo ważne zatem jest, aby wszystkie podmioty i instytucje uczestniczyły w procesie wspierania rodziny.

2.Diagnoza społeczna.

Na koniec 2018 roku Gminę Przasnysz zamieszkiwało 7 333 mieszkańców. Kobiet było 3 654, natomiast mężczyzn 3 679. Łącznie ze świadczeń pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj, formę i źródła finansowania skorzystało 229 rodzin liczących 756 osób. Głównym celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych, podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Analizując wskaźniki dotyczące pomocy społecznej, można zauważyć, że najczęstszymi powodami ubiegania się o pomoc w 2018 roku było bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność. Powody ubiegania się o pomoc przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1. Powody ubiegania się o pomoc w 2018 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Ubóstwo	153	478
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	6	6
Bezrobocie	114	353
Niepełnosprawność	70	174
Długotrwała lub ciężka choroba	96	284
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem, w tym:	11	41
- rodziny niepełne	8	26
- rodziny wielodzietne	3	15
Przemoc w rodzinie	5	26
Alkoholizm	15	39
Narkomania	1	2

Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	2
Zdarzenia losowe	4	7
Sytuacja kryzysowa	4	4
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	1	1

Przedstawione dane ukazują, że dominującym czynnikiem przyznania pomocy w 2018 roku było bezrobocie. Ta tendencja utrzymuje się już od kilku lat. Niedostateczna ilość miejsc pracy, niski poziom kwalifikacji i wykształcenia, uzależnienia decydują o wysokiej liczbie klientów pozostających bez pracy. Równie wysoko w tej statystyce przedstawia się problem niepełnosprawności, długotrwałej choroby i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną na terenie Gminy Przasnysz przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2018 roku.

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1 osoba	92	92
2 osobowa	43	86
3 osobowa	39	117
4 osobowa	43	172
5 osobowa	52	260
6 osób i więcej	29	196

Jak pokazują powyższe dane najwięcej było jednoosobowych rodzin objętych pomocą społeczną w 2018 roku. Liczba rodzin niepełnych korzystających z pomocy społecznej w 2018 roku wynosiła 22 rodziny, o liczbie osób 78. Typy rodzin niepełnych przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3. Typy rodzin niepełnych objętych pomocą społeczną w 2018 roku.

Liczba osób w rodzinach	Typ rodziny wielodzietnej	Liczba rodzin
20	z 1 dzieckiem	10
19	z 2 dzieci	6
15	z 3 dzieci	3
24	4 i więcej dzieci	3

Powyższe dane wskazują, że spośród rodzin niepełnych z pomocy społecznej w 2018 roku najczęściej korzystały rodziny posiadające jedno i dwoje dzieci.

3. Cele Programu.

Głównym celem programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zamieszkujących na terenie Gminy Przasnysz

Cel szczegółowy:

Wzmocnienie roli i funkcji rodziny:

Zadania:

- Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przez pracownika socjalnego,
- Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców,
- Opracowanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci,
- Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi,
- Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej
- Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia.
- Kierowanie osób uzależnionych na leczenie, również za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie,
- Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny,
- Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną przez asystenta rodziny przy współpracy z pracownikiem socjalnym,
- Udział pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną,

- Współpraca wszystkich instytucji i organizacji na terenie Gminy Przasnysz zajmujących się pomocą rodzinie.

Cel szczegółowy:

Zapewnienie wsparcia rodzinom zagrożonym

Zadania:

- Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych,
- Kierowanie dzieci na zajęcia do placówek wsparcia dziennego oraz punktów wsparcia rodziny i dzieci,
- Kierowanie rodziców z dziećmi do psychologa lub pedagoga,
- Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom,
- Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających,
- Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności

Cel szczegółowy:

Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych

Zadania:

- Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny,
- Współpraca asystenta rodziny lub pracownika socjalnego z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przygotowaniu planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej,
- Opracowanie przez asystenta rodziny we współpracy z rodziną biologiczną i koordynatorem pieczy zastępczej planu pracy, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,

- Udział asystenta rodziny w okresowej ocenie sytuacji dziecka, której dokonuje organizator pieczy zastępczej,
- Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb,
- Pomoc rodzinom w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka

Do realizacji założonych celów będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja celów założonych w programie będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności.

4. Harmonogram realizacji Programu.

Realizacja programu odbywać się będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami, z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami i osobami, specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Realizacja zadań zawartych w Programie odbywać się będzie w sposób ciągły i systematyczny, w ramach czasowych obowiązywania Programu, czyli w latach 2019-2021.

Cel szczegółowy: Wzmocnienie roli i funkcji rodziny

Zadania	Realizatorzy i partnerzy programu	Planowany termin realizacji
Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przez pracownika socjalnego,	pracownik socjalny	2019-2021
Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców	psycholog, prawnik, specjalista terapii uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pracownik socjalny	2019-2021
Opracowanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci	Gmina Przasnysz, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, organizacje pozarządowe	2019-2021

Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, przedszkola, szkoły, asystent rodziny, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	2019-2021
Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	2019-2021
Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy	2019-2021
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie, również za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy, Poradnia Leczenia Uzależnień	2019-2021
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie,	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Komenda Powiatowa Policji	2019-2021
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy	2019-2021
Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną przez asystenta rodziny przy współpracy z pracownikiem socjalnym	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2019-2021
Udział pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizator szkolenia	2019-2021
Współpraca wszystkich instytucji i organizacji na terenie Gminy Przasnysz zajmujących się pomocą rodzinie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy szkoły przedszkola, parafie	2019 - 2021

Cel szczegółowy: Zapewnienie wsparcia rodzinom zagrożonym

Zadania	Realizatorzy i partnerzy programu	Planowany termin realizacji
Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	2019-2021
Kierowanie dzieci na zajęcia do placówek wsparcia dziennego oraz punktów wsparcia rodziny i dzieci	placówki działające w obszarze oświaty, pedagodzy szkolni, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	2019-2021
Kierowanie rodziców z dziećmi do psychologa lub pedagoga	szkoły, przedszkola, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	2019-2021
Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2019-2021
Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	2019-2021
Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	2019-2021
Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, asystent rodziny, kurator	2019-2021

Cel szczegółowy: Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych

Zadania	Realizatorzy i partnerzy programu	Planowany termin realizacji
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, asystent rodziny, Sąd Rejonowy	2019-2021
Współpraca asystenta rodziny lub pracownika socjalnego z	Asystent rodziny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe	2019 - 2021

koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przygotowaniu planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej	Centrum Pomocy Rodzinie	
Opracowanie przez asystenta rodziny we współpracy z rodziną biologiczną i koordynatorem pieczy zastępczej planu pracy, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	asystent rodziny, pracownik socjalny, opiekunowie pieczy zastępczej, rodzice biologiczni	2019-2021
Udział asystenta rodziny w okresowej ocenie sytuacji dziecka, której dokonuje organizator pieczy zastępczej	asystent rodziny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2019-2021
Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2019-2021
Pomoc rodzinom w prowadzeniu gospodarstwa domowego,	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, asystent rodziny	2019-2021
Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka	placówki działające w obszarze oświaty, wychowawcy dziecka w szkole, pracownicy socjalni	2019-2021

5. Czas realizacji programu

Realizacja Gminnego programu wspierania rodziny zaplanowana została na lata 2019 – 2021. Jest on dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

6. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt

z członkami rodzin, asystentem rodziny, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych:

- liczba rodzin wymagających wsparcia,
- liczba udzielonych porad przez specjalistów
- liczba realizowanych projektów i programów profilaktyczno – edukacyjnych
- liczba osób uzależnionych skierowanych na leczenie
- liczba osób uczestniczących w terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy
- liczba rodziców świadomych właściwych postaw wychowawczych
- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny
- liczba pracowników socjalnych i asystentów rodziny podnoszących kwalifikacje
- liczba dzieci objętych terapią psychologiczno – pedagogiczną
- liczba dzieci uczestniczących w koloniach i obozach realizujących programy przeciwdziałania uzależnieniom
- liczba osób zaktywizowanych zawodowo
- liczba rodzin, które otrzymały wsparcie finansowe lub rzeczowe
- liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej

7. Źródła finansowania.

Źródła finansowania zadań określone są w uchwale budżetowej na każdy rok:

Dział 855

Rozdział 85504 wspieranie rodziny

Rozdział 85508 rodziny zastępcze

Realizacja Programu zakłada wykorzystanie środków budżetu Gminy Przasnysz, dotacji z budżetu państwa, środków pozabudżetowych.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie coraz to lepszych warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci, co zahamuje proces umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną. Spodziewanym efektem ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

8. Sposób kontroli realizacji programu

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Przasnysz

Dariusz Jankowski